

משנה - ערלה

• [פרק א](#) • [פרק ב](#) • [פרק ג](#)

פרק א

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)
[משנה ח](#) [משנה ט](#)

פרק ב

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)
[משנה ח](#) [משנה ט](#) [משנה י](#) [משנה יא](#) [משנה יב](#) [משנה יג](#)
[משנה יד](#) [משנה טו](#) [משנה טז](#) [משנה יז](#)

פרק ג

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)
[משנה ח](#) [משנה ט](#)

א

פרק

א

משנה

-

א

פרק

הנוטע לסקיג ולקורות, פטור מן הערלה. רבי יוסי אומר, אפלו אמר הפנימי

לְמַאֲכַל וְהַחִיצוֹן לְסִיג, הַפְּנִימִי חַיֵּב, וְהַחִיצוֹן פְּטוֹר [ב]:

פרק א - משנה ב

עַת שֶׁבָּאוּ אַבּוּתֵינוּ לְאַרְץ, מְצָאוּ נְטוּעַ, פְּטוֹר. נְטָעוּ, אִף עַל פִּי שְׁלֵא כְּבָשׁוּ, חַיֵּב. הַנּוֹטֵעַ לְרַבִּים, חַיֵּב. רַבִּי יְהוּדָה פּוֹטֵר. הַנּוֹטֵעַ בְּרִשׁוֹת הָרַבִּים, וְהַנְּכָרִי שְׁנִטֵּעַ, וְהַגְּזֵלָן שְׁנִטֵּעַ, וְהַנּוֹטֵעַ בְּסַפִּינָה, וְהַעוֹלָה מֵאֵלָיו, חַיֵּב בְּעַרְלָה:

פרק א - משנה ג

אֵילָן שֶׁנֶּעְקַר וְהִסְלַע עָמוּ, שֶׁטָּפוּ נֶהָר וְהִסְלַע עָמוּ, אִם יָכוֹל לְחַיּוֹת, פְּטוֹר, וְאִם לֹא, חַיֵּב. נֶעְקַר הִסְלַע מִצְדּוֹ [ה], אוֹ שֶׁזָּעַזְעוּתוֹ הַמְחַרְשָׁה, אוֹ שֶׁזָּעַזְעוּ וְעָשָׂאוּ כְּעֶפֶר [ו], אִם יָכוֹל לְחַיּוֹת, פְּטוֹר, וְאִם לֹא, חַיֵּב:

פרק א - משנה ד

אֵילָן שֶׁנֶּעְקַר [ז] וְנִשְׁתַּיֵּר בּוֹ שֶׁרֶשׁ, פְּטוֹר. וְכַמָּה יֵהָא הַשֶּׁרֶשׁ, רַבּוֹן גְּמִלְיָאֵל אוֹמֵר מִשּׁוֹם רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן יְהוּדָה אִישׁ בְּרִתּוֹתָא, כְּמַחֲט שֶׁל מִתּוֹן:

פרק א - משנה ה

אֵילָן שֶׁנֶּעְקַר וּבּוֹ בְּרָכָה, וְהוּא חַיָּה מִמְּנָה, חֲזָרָה הַזְּקֵנָה לְחַיּוֹת כְּבָרְכָה. הַבְּרִיכָה שְׁנָה אַחֵר שְׁנָה [י], וְנִפְסְקָה, מוֹנָה מִשְׁעָה שֶׁנִּפְסְקָה. סְפוּק הַגְּפָנִים, וְסְפוּק עַל גְּבִי סְפוּק, אִף עַל פִּי שֶׁהַבְּרִיכּוֹן בְּאַרְץ [יב], מִתֵּר. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר, מְקוֹם שֶׁכְּחָה יָפָה, מִתֵּר, וּמְקוֹם שֶׁכְּחָה רָע, אֲסוּר. וְכּוֹן בְּרָכָה

שְׁנַפְסָקָה וְהִיא מְלֵאָה פְרוֹת, אִם הוֹסִיף בְּמֵאֵתִים, אָסוּר:

פרק א - משנה ו

נְטִיעָה שֶׁל עֵרְלָה וְשֶׁל כְּלָאֵי הַכֶּרֶם שֶׁנִּתְעָרְבוּ בְּנְטִיעוֹת, הֲרִי זֶה לֹא יִלְקֹט. וְאִם לָקַט, יַעֲלֶה בְּאֶחָד וּמֵאֵתִים, וּבְלֵבֶד שֶׁלֹּא יִתְכַּוֵּן לְלָקֹט. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר, אִף יִתְכַּוֵּן לְלָקֹט וַיַּעֲלֶה בְּאֶחָד וּמֵאֵתִים:

פרק א - משנה ז

הָעֵלִים, וְהַלּוֹלְבִים **[ז]**, וַיְמִי גִפְנִים, וְסִמְדָר, מִתְּרִים בְּעֵרְלָה וּבְרַבְעֵי וּבִנְזִיר, וְאָסוּרִים בְּאֶשְׂרָה. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר, הַסִּמְדָר אָסוּר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא פְרִי. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, הַמַּעֲמִיד **[ח]** בְּשֵׁרֶף הָעֵרְלָה, אָסוּר. אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, שֶׁמַּעֲתִי בְּפְרוֹשׁ, שֶׁהַמַּעֲמִיד בְּשֵׁרֶף הָעֵלִים וּבְשֵׁרֶף הָעֵקָרִים, מִתֵּר **[כא]**, בְּשֵׁרֶף הַפְּגִים, אָסוּר, מִפְּנֵי שֶׁהֵם פְּרִי:

פרק א - משנה ח

עֲנֻקוֹקְלוֹת, וְהַחֲרָצְנִים, וְהַזָּגִים, וְהַתְּמֵד שֶׁלָּהֶם, קְלָפֵי רִמּוֹן וְהַנֶּחֶץ שֶׁלּוֹ, קְלָפֵי אֶגּוֹזִים, וְהַגְּרַעֲיִנִים, אָסוּרִים בְּעֵרְלָה, וּבְאֶשְׂרָה, וּבִנְזִיר **[כב]**, וּמִתְרִין בְּרַבְעֵי. וְהַנוֹבְלוֹת, כֶּלֶן אָסוּרוֹת:

פרק א - משנה ט

רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר, נוֹטְעִין יַחּוּר **[כד]** שֶׁל עֵרְלָה, וְאִין נוֹטְעִין אֶגּוֹז שֶׁל עֵרְלָה,

מפני שהוא פרי. ואין מרכיביו בכפניות של ערלה:

פרק ב

פרק ב - משנה א

התרומה, ותרומת מעשר של דמאי [א], החלה והבפורים, עולים באחד ומאה, ומצטרפין זה עם זה, וצריך להרים. הערלה וכלאי הכרם, עולים באחד ומאתים, ומצטרפין זה עם זה, ואין צריך להרים. רבי שמעון אומר, אינו מצטרפין. רבי אליעזר אומר, מצטרפין בנותן טעם, אבל לא לאסור:

פרק ב - משנה ב

התרומה מעלה את הערלה, והערלה את התרומה. כיצד, סאה תרומה שנפלה למאה, ואחר כך נפלו שלשה קבין ערלה, או שלשה קבין פלאי הכרם, זו היא שהתרומה מעלה את הערלה והערלה את התרומה:

פרק ב - משנה ג

הערלה מעלה את הפלאים, והפלאים את הערלה, והערלה את הערלה. כיצד, סאה ערלה שנפלה למאתים, ואחר כך נפלה סאה ועוד ערלה, או סאה ועוד של פלאי הכרם, זו היא שהערלה מעלה את הפלאים, והפלאים

את הערלה, והערלה את הערלה:

פרק ב - משנה ד

כל המחמץ והמתבל והמדמע בתרומה ובערלה ובכלאי הכרם, אסור. ובית שמאי אומרים, אף מטמא. ובית הלל אומרים, לעולם אינו מטמא עד שיהא בו פביצה:

פרק ב - משנה ה

דוסתאי איש כפר יתמה, היה מתלמידי בית שמאי, ואמר, שמעתי **ח** משמאי הזקן שאמר, לעולם אינו מטמא עד שיהא בו פביצה:

פרק ב - משנה ו

ולמה אמרו כל המחמץ והמתבל והמדמע להחמיר, מין במינו. להקל ולהחמיר, מין בשאינו מינו. כיצד, שאר של חטים **ט** שנפל לתוך עסת חטים, ויש בו כדי לחמץ, בין שיש בו לעלות באחד ומאה ובין שאין בו לעלות באחד ומאה, אסור. אין בו לעלות **י** במאה ואחד, בין שיש בו כדי לחמץ, בין שאין בו כדי לחמץ, אסור:

פרק ב - משנה ז

להקל ולהחמיר מין בשאינו מינו, כיצד. כגון גריסין **יא** שנתבשלו עם עדשים, ויש בהם בנותן טעם, בין שיש בהם לעלות באחד ומאה, ובין

שָׂאִין בָּהֶם לְעֹלֹת בְּאֶחָד וּמֵאָה, אָסוּר. אִין בָּהֶם בְּנוֹתוֹ טַעַם, בֵּין שְׂיֵשׁ בָּהֶם לְעֹלֹת בְּאֶחָד וּמֵאָה, וּבֵין שְׂאִין בָּהֶם לְעֹלֹת בְּאֶחָד וּמֵאָה, מִתֵּר:

פּרָק ב - מִשְׁנָה ח

שָׂאֵר שֶׁל חֲלִין שֶׁנִּפְּל לְתוֹךְ עֶסָה, וְיֵשׁ בּוֹ כְּדֵי לְחַמֵּץ, וְאַחַר כֵּן נִפְּל שָׂאֵר שֶׁל תְּרוּמָה, אִו שָׂאֵר שֶׁל כֹּלָּאֵי הַכֶּרֶם, וְיֵשׁ בּוֹ כְּדֵי לְחַמֵּץ, אָסוּר:

פּרָק ב - מִשְׁנָה ט

שָׂאֵר שֶׁל חֲלִין שֶׁנִּפְּל לְתוֹךְ עֶסָה וְחַמְצָה, וְאַחַר כֵּן נִפְּל שָׂאֵר שֶׁל תְּרוּמָה אִו שָׂאֵר שֶׁל כֹּלָּאֵי הַכֶּרֶם, וְיֵשׁ בּוֹ כְּדֵי לְחַמֵּץ, אָסוּר. רַבִּי שְׁמַעוֹן מִתֵּיר:

פּרָק ב - מִשְׁנָה י

תְּבִלִין **[יב]**, שְׁנִיִּם וְשִׁלְשָׁה שְׁמוֹת מִמֵּין אֶחָד, אִו מְשִׁלְשָׁה **[יג]**, אָסוּר, וּמִצְטָרְפִין. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, שְׁנִיִּם וְשִׁלְשָׁה שְׁמוֹת מִמֵּין אֶחָד, אִו שְׁנֵי מִיָּנִין מִשֵּׁם אֶחָד, אִינן מִצְטָרְפִין:

פּרָק ב - מִשְׁנָה יא

שָׂאֵר שֶׁל חֲלִין וְשֶׁל תְּרוּמָה שֶׁנִּפְּלוּ לְתוֹךְ עֶסָה, לֹא בָּזָה כְּדֵי לְחַמֵּץ וְלֹא בָּזָה כְּדֵי לְחַמֵּץ, נִצְטָרְפוּ וְחַמְצוּ, רַבִּי אֶלְיעֶזֶר אוֹמֵר, אַחַר הָאֲחֵרוֹן אָנִי בָּא. וְחֻכְמַיִם אוֹמְרִים, בֵּין שֶׁנִּפְּל אָסוּר בְּתַחֲלָה, בֵּין בְּסוּף, לְעוֹלָם אִינוּ אוֹסֵר

עד שיהא בו כדי לחמץ :

פרק ב - משנה יב

יועזר איש הבירה הנה מתלמידי בית שמאי, ואמר, שאלתי את רבן גמליאל הזקן (טו) עומד בשער המזרח, ואמר, לעולם אינו אוסר, עד שיהא בו כדי לחמץ :

פרק ב - משנה יג

כלים שסכו בשמן טמא, וחזר וסכו בשמן טהור, או שסכו בשמן טהור, וחזר וסכו בשמן טמא, רבי אליעזר אומר, אחר הראשון אני בא. וחכמים אומרים, אחר האחרון :

פרק ב - משנה יד

שאר של תרומה ושל כלאי הכרם שנפלו לתוך עסה, לא בזה כדי לחמץ ולא בזה כדי לחמץ, ונצטרפו וחמצו, אסור לזרים ומתיר לפהגים. רבי שמעון מתיר לזרים ולפהגים :

פרק ב - משנה טו

תבלין (יז) של תרומה ושל כלאי הכרם שנפלו בקדרה, לא באלו כדי לתבל ולא באלו כדי לתבל, ונצטרפו ותבלו, אסור לזרים ומתיר לפהגים. רבי

שְׁמַעוֹן מִתִּיר לְזָרִים וְלַכְּהֲנִים :

פּרָק ב - מִשְׁנָה טז

חֲתִיכָה שֶׁל קִדְשֵׁי קִדְשִׁים, שֶׁל פְּגוּל, וְשֶׁל נוֹתֵר, שֶׁנִּתְבַּשְׁלוּ עִם הַחֲתִיכוֹת, אָסוּר לְזָרִים וּמִתֵּר לַכְּהֲנִים. רַבִּי שְׁמַעוֹן מִתִּיר לְזָרִים וְלַכְּהֲנִים :

פּרָק ב - מִשְׁנָה יז

בֶּשֶׁר קִדְשֵׁי קִדְשִׁים וּבֶשֶׁר קִדְשִׁים קָלִים שֶׁנִּתְבַּשְׁלוּ עִם בֶּשֶׁר הַתְּאֵוָה, אָסוּר לְטַמְּאִים וּמִתֵּר לְטָהוֹרִים :

פּרָק ג

פּרָק ג - מִשְׁנָה א

בְּגַד שֶׁצָּבְעוּ בְּקִלְפֵי עֶרְלָה, יִדְלַק. נִתְעַרַב בְּאַחֲרָיִם, כֹּלָם יִדְלַקוּ, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וְחֻכְמַיִם אוֹמְרִים, יַעֲלֶה **(ב)** בְּאַחַד וּמֵאֲתָיִם :

פרק ג - משנה ב

הצובע [ג] מלא הסיט בקלפי ערלה, וארגו בבגד, ואין ידוע איזה הוא, רבי מאיר אומר, ידלק הבגד. וחכמים אומרים, יעלה באחד ומאתים:

פרק ג - משנה ג

האורג מלא הסיט מצמר הבכור בבגד, ידלק [ד] הבגד. ומשער הנזיר ומפטר חמור בשק, ידלק השק. ובמקדשיו [ו], מקדשיו כל שהו [ז]:

פרק ג - משנה ד

תבשיל שבשלו בקלפי ערלה, ידלק. נתערב באחרים, יעלה באחד ומאתים:

פרק ג - משנה ה

תנור שהסיקוהו בקלפי ערלה ואפה בו את הפת, תדלק הפת. נתערבה באחרות, תעלה באחד ומאתים:

פרק ג - משנה ו

מי שהיו לו חבילי תלתן של פלאי הפך, ידלקו. נתערבו באחרים, פלם

ידלקו, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים, יעלו באחד ומאתים:

פרק ג - משנה ז

שהיה רבי מאיר אומר, את שדרכו למנות, מקדש [ז]. וחכמים אומרים, אינו מקדש אלא ששה דברים בלבד. ורבי עקיבא אומר, שבעה. ואלו הם, אגוזי פרך, רמוגי בָדוּן, וחביות סתומות, וחלפות תרדיון, וקלסי כרוב, ודלעת יונית. רבי עקיבא אומר, אף כפרות של בעל הבית. הראוי לערלה, ערלה [זב]. לכלאי הכרם [יג], פלאי הכרם:

פרק ג - משנה ח

פיצד [יד]. נתפצעו האגוזים, נתפרדו הרמונים, נתפתחו החביות, נתחבתו הדלועים, נתפרסו הכפרות, יעלו באחד ומאתים:

פרק ג - משנה ט

ספק ערלה, בארץ ישראל אסור, ובסוריא מתר, ובחוצה לארץ יורד ולוקח, ובלבד שלא יראנו לוקט. כרם נטוע [טז] ירק, וירק נמכר חוצה לו, בארץ ישראל אסור, ובסוריא מתר, ובחוצה לארץ יורד ולוקט, ובלבד שלא ילקט ביד. החדש, אסור מן התורה בכל מקום [יז]. והערלה, הלכה. והפלאים, מדברי סופרים: